



SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-11-22

Druk nr 2108

Warszawa, 21 marca 2022 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-
Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw.**

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r. poz. 586 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 2333) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 15a dodaje się art. 15aa i art.15ab w brzmieniu:

„Art. 15aa. 1. Emerytura dla żołnierza, który został przyjęty do służby po raz pierwszy w okresie po dniu 1 stycznia 1999 r. i przed dniem 1 października 2003 r., wynosi 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat służby i wzrasta o 2,6% podstawy wymiaru za każdy dalszy rok tej służby.

2. Emeryturę podwyższa się na zasadach określonych w art. 15 ust. 2–5.

3. Emerytura dla żołnierza, o którym mowa w ust. 1, który w dniu zwolnienia ze służby posiada co najmniej 25 lat służby i okresów z nią równorzędnych, o których mowa w art. 13 ust. 1, wzrasta również o 1,3% podstawy wymiaru za każdy rok poprzedzających służbę:

- 1) okresów składkowych;
- 2) okresów opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe po dniu 31 grudnia 1998 r. lub okresów nieopłacania składek z powodu przekroczenia w trakcie roku kalendarzowego kwoty rocznej podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, ustawę z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej, ustawę z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej oraz ustawę z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa.

4. Emerytowi uprawnionemu do emerytury obliczonej na podstawie ust. 1–3, który w dniu zwolnienia ze służby posiadał co najmniej 25 lat służby i okresów z nią równorzędnych, o których mowa w art. 13 ust. 1, dolicza się na jego wniosek do wysługi emerytalnej, przypadające po zwolnieniu ze służby okresy opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe po dniu 31 grudnia 1998 r. lub okresy nieopłacania składek z powodu przekroczenia w trakcie roku kalendarzowego kwoty rocznej podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia.

5. Okresy, o których mowa w ust. 4, dolicza się do wysługi emerytalnej, jeżeli emerytura wynosi mniej niż 75% podstawy jej wymiaru.

6. Za każdy rok okresów, o których mowa w ust. 4, doliczanych do wysługi emerytalnej w myśl ust. 4 i 5, emeryturę obliczoną na podstawie ust. 1–3, zwiększa się o 1,3% podstawy jej wymiaru.

7. Ponowne ustalenie wysokości emerytury przez doliczenie nieuwzględnionych dotychczas w wymiarze świadczenia okresów, o których mowa w ust. 4, następuje z uwzględnieniem pełnych miesięcy na wniosek zgłoszony nie wcześniej niż po zakończeniu kwartału kalendarzowego, jeżeli emeryt pozostaje w ubezpieczeniu, chyba że ubezpieczenie ustało w kwartale kalendarzowym.

8. W razie przyznania podwyższenia, o którym mowa w ust. 3, lub zwiększenia, o którym mowa w ust. 6, umowa między członkiem otwartego funduszu emerytalnego a tym funduszem ulega rozwiązaniu, a środki zgromadzone na rachunku członka w otwartym funduszu emerytalnym są niezwłocznie przekazywane na dochody budżetu państwa.

9. Przekazanie środków, o których mowa w ust. 8, na dochody budżetu państwa następuje na podstawie zawiadomienia organu emerytalnego.

Art. 15ab. 1. Żołnierz, o którym mowa w art. 15aa, ma prawo wyboru sposobu ustalenia emerytury na zasadach i w wysokości określonych w art. 15a albo w art. 15aa.

2. Oświadczenie o wyborze składa się do organu emerytalnego najpóźniej w dniu złożenia wniosku o ustalenie prawa do zaopatrzenia emerytalnego.

3. W przypadku niedokonania wyboru, o którym mowa w ust. 1, emeryturę ustala się na zasadach i w wysokości określonych w art. 15a.”;

2) w art. 24 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) w razie niedoliczenia do wysługi emerytalnej zmarłego emeryta, o którym mowa w art. 15 lub w art. 15aa ust. 3, okresów, o których mowa odpowiednio w art. 14

ust. 1 lub w art. 15aa ust. 4, okresy te dolicza się na wniosek osoby uprawnionej do renty rodzinnej do wysługi emerytalnej zmarłego, na zasadach określonych odpowiednio w art. 14 lub w art. 15aa;”;

3) w art. 32c zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Przepisy art. 15–15aa albo art. 18f stosuje się odpowiednio.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r. poz. 723 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 2333, 2448 i 2490) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Podstawę wymiaru emerytury funkcjonariusza Straży Marszałkowskiej, Służby Celnej lub Służby Celno-Skarbowej stanowi średnie uposażenie lub wynagrodzenie należne przez okres kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych przez funkcjonariusza, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4 i art. 33b. Przepisy art. 18f ust. 2–3 i 5 stosuje się odpowiednio.”;

2) w art. 12:

a) uchyla się ust. 2,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Funkcjonariusz Służby Celnej lub funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej, który w dniu zwolnienia ze służby, przekształcenia albo wygaśnięcia stosunku służbowego osiągnął staż służby 15 lat, nabywa prawo do emerytury w dniu osiągnięcia tego stażu niezależnie od przyczyny zwolnienia ze służby, wygaśnięcia czy przekształcenia stosunku służbowego.”;

3) po art. 15a dodaje się art. 15aa i art. 15ab w brzmieniu:

„Art. 15aa. 1. Emerytura dla funkcjonariusza, który został przyjęty do służby po raz pierwszy w okresie po dniu 1 stycznia 1999 r. i przed dniem 1 października 2003 r., wynosi 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat służby i wzrasta o 2,6% podstawy wymiaru za każdy dalszy rok tej służby.

2. Emeryturę podwyższa się na zasadach określonych w art. 15 ust. 2–5.

3. Emerytura dla funkcjonariusza, o którym mowa w ust. 1, który w dniu zwolnienia ze służby posiada co najmniej 25 lat służby i okresów z nią równorzędnych, o których

mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, 1d, 2 lub 5, wzrasta również o 1,3% podstawy wymiaru za każdy rok poprzedzających służbę:

- 1) okresów składkowych;
- 2) okresów opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe po dniu 31 grudnia 1998 r. lub okresów nieopłacania składek z powodu przekroczenia w trakcie roku kalendarzowego kwoty rocznej podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia.

4. Emerytowi uprawnionemu do emerytury obliczonej na podstawie ust. 1–3, który w dniu zwolnienia ze służby posiadał co najmniej 25 lat służby i okresów z nią równorzędnych, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, 1d, 2 lub 5, dolicza się na jego wniosek do wysługi emerytalnej, przypadające po zwolnieniu ze służby okresy opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe po dniu 31 grudnia 1998 r. lub okresy nieopłacania składek z powodu przekroczenia w trakcie roku kalendarzowego kwoty rocznej podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia.

5. Okresy, o których mowa w ust. 4, dolicza się do wysługi emerytalnej, jeżeli emerytura wynosi mniej niż 75% podstawy jej wymiaru.

6. Za każdy rok okresów, o których mowa w ust. 4, doliczanych do wysługi emerytalnej w myśl ust. 4 i 5, emeryturę obliczoną na podstawie ust. 1–3, zwiększa się o 1,3% podstawy jej wymiaru.

7. Ponowne ustalenie wysokości emerytury przez doliczenie nieuwzględnionych dotychczas w wymiarze świadczenia okresów, o których mowa w ust. 4, następuje z uwzględnieniem pełnych miesięcy na wniosek zgłoszony nie wcześniej niż po zakończeniu kwartału kalendarzowego, jeżeli emeryt pozostaje w ubezpieczeniu, chyba że ubezpieczenie ustało w kwartale kalendarzowym.

8. W razie przyznania podwyższenia, o którym mowa w ust. 3, lub zwiększenia, o którym mowa w ust. 6, umowa między członkiem otwartego funduszu emerytalnego a tym funduszem ulega rozwiązaniu, a środki zgromadzone na rachunku członka w otwartym funduszu emerytalnym są niezwłocznie przekazywane na dochody budżetu państwa.

9. Przekazanie środków, o których mowa w ust. 8, na dochody budżetu państwa następuje na podstawie zawiadomienia organu emerytalnego.

Art. 15ab. 1. Funkcjonariusz, o którym mowa w art. 15aa, ma prawo wyboru sposobu ustalenia emerytury na zasadach i w wysokości określonych w art. 15a albo w art. 15aa, albo w art. 15d.

2. Oświadczenie o wyborze składa się do organu emerytalnego najpóźniej w dniu złożenia wniosku o ustalenie prawa do zaopatrzenia emerytalnego.

3. W przypadku niedokonania wyboru, o którym mowa w ust. 1, emeryturę ustala się na zasadach i w wysokości określonych w art. 15a.”;

4) w art. 15d ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Emerytura dla funkcjonariuszy, o których mowa w art. 12 ust. 3, którzy zostali mianowani do Służby Celnej po dniu 14 września 1999 r., wynosi 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat służby i wzrasta na zasadach określonych w art. 15a albo w art. 15aa.”;

5) w art. 15e wyrazy „o których mowa w art. 12 ust. 2–3” zastępuje się wyrazami „o których mowa w art. 12 ust. 3”;

6) w art. 24 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) w razie niedoliczenia do wysługi emerytalnej zmarłego emeryta, o którym mowa w art. 15 lub w art. 15aa ust. 3, lub w art. 15e, okresów, o których mowa odpowiednio w art. 14 ust. 1 lub w art. 15aa ust. 4, okresy te dolicza się na wniosek osoby uprawnionej do renty rodzinnej do wysługi emerytalnej zmarłego, na zasadach określonych odpowiednio w art. 14 lub w art. 15aa;”;

7) w art. 32a w ust. 1a oraz w ust. 1b we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazach „ministra właściwego do spraw wewnętrznych” dodaje się wyrazy „oraz organ emerytalny określony przez Ministra Sprawiedliwości”;

8) w art. 33c zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Przepisy art. 15–15aa albo art. 18f stosuje się odpowiednio.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2021 r. poz. 1882, 2333, 2447 i 2448) w art. 120a w ust. 7 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne w sprawie o przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe lub postępowanie dyscyplinarne – do czasu prawomocnego zakończenia tego postępowania;”.

Art. 4. W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1486, 1728, 1898, 2191 i 2333) w art. 117d w ust. 6 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne w sprawie o przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe lub postępowanie dyscyplinarne – do czasu prawomocnego zakończenia tego postępowania;”.

Art. 5. W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1940 i 2490) w art. 97e w ust. 6 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne w sprawie o przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe lub postępowanie dyscyplinarne – do czasu prawomocnego zakończenia tego postępowania;”.

Art. 6. W ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 105) w art. 111a w ust. 1 w pkt 1 lit. a i b otrzymują brzmienie:

„a) obliczonej na podstawie art. 15, art. 15aa, art. 15c lub prawa do jej zwiększenia na podstawie art. 14 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r. poz. 586 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 2333) lub

b) obliczonej na podstawie art. 15, art. 15aa, art. 15c, art. 15e lub prawa do jej zwiększenia na podstawie art. 14 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r. poz. 723 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 2333, 2448 i 2490);”.

Art. 7. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 423, z późn. zm.²⁾) w art. 22 ust. 3a otrzymuje brzmienie:

„3a. Zakład nie odprowadza do otwartego funduszu emerytalnego i nie ewidencjonuje na subkoncie, o którym mowa w art. 40a, składek, o których mowa w ust. 3, w przypadku zawiadomienia przez właściwy organ emerytalny o ustaleniu prawa ubezpieczonego do emerytury obliczonej na podstawie:

- 1) art. 15, art. 15aa, art. 15c lub prawa do jej zwiększenia na podstawie art. 14 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r. poz. 586 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 2333) lub
- 2) art. 15, art. 15aa, art. 15c, art. 15e lub prawa do jej zwiększenia na podstawie art. 14 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r. poz. 723 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 2333, 2448 i 2490).”.

Art. 8. W ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1064, 1728 i 2448) w art. 208f w ust. 5 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne w sprawie o przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe lub postępowanie dyscyplinarne – do czasu prawomocnego zakończenia tego postępowania;”.

Art. 9. W ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 575, 1728 i 2333) w art. 172b w ust. 6 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne w sprawie o przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe lub postępowanie dyscyplinarne – do czasu prawomocnego zakończenia tego postępowania;”.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 432, 619, 1621, 1834, 1981 i 2105.

Art. 10. 1. Emerytowi, któremu wysokość emerytury wojskowej została ustalona na podstawie art. 15a ustawy zmienianej w art. 1, a który został zwolniony ze służby w Wojsku Polskim i spełnia warunek określony w art. 15aa ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, któremu nie ustalono prawa do emerytury na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, z późn. zm.³⁾), na jego wniosek, złożony w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, ustala się ponownie wysokość emerytury wojskowej, w sposób określony w art. 15aa ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Na wniosek osoby uprawnionej do renty rodzinnej po emerycie, o którym mowa w ust. 1, złożony w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, ponownie ustala się wysokość renty rodzinnej, z uwzględnieniem zasad określonych w art. 15aa ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Do postępowań dotyczących ustalenia wysokości emerytury wojskowej na podstawie art. 15a ustawy zmienianej w art. 1, w zakresie, o którym mowa w ust. 1 i w art. 15aa ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz postępowań dotyczących ustalenia prawa do renty rodzinnej po emerytach, o których mowa w art. 24 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

4. Organ emerytalny, wydając decyzję kończącą postępowanie, o którym mowa w ust. 3, informuje osoby uprawnione o możliwości złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1 lub 2.

Art. 11. 1. Emerytowi, któremu wysokość emerytury policyjnej została ustalona na podstawie art. 15a albo art. 15d ustawy zmienianej w art. 2, a który spełnia warunek określony w art. 15aa ust. 3 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, któremu nie ustalono prawa do emerytury na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, na jego wniosek, złożony w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, ustala się ponownie wysokość emerytury policyjnej, w sposób określony w art. 15aa ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 353, 794, 1621, 1981, 2105, 2270 i 2314.

2. Na wniosek osoby uprawnionej do renty rodzinnej po emerycie, o którym mowa w ust. 1, złożony w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, ponownie ustala się wysokość renty rodzinnej, z uwzględnieniem zasad określonych w art. 15aa ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Do postępowań dotyczących ustalenia wysokości emerytury policyjnej na podstawie art. 15a albo art. 15d ustawy zmienianej w art. 2, w zakresie, o którym mowa w ust. 1 i w art. 15aa ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz postępowań dotyczących ustalenia prawa do renty rodzinnej po emerytach, o których mowa w art. 24 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

4. Organ emerytalny, wydając decyzję kończącą postępowanie, o którym mowa w ust. 3, informuje osoby uprawnione o możliwości złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1 lub 2.

Art. 12. Funkcjonariuszom Służby Celnej lub funkcjonariuszom Służby Celno-Skarbowej, którzy zostali zwolnieni ze służby albo których stosunek służbowy został przekształcony, albo wygasł w okresie od dnia 3 marca 2015 r. do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, przysługuje prawo do emerytury policyjnej na zasadach określonych w art. 15d lub art. 15e ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w przypadku gdy funkcjonariusz Służby Celnej lub funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej, we wskazanym wyżej okresie, spełniał przesłanki do nabycia prawa do emerytury określone w art. 12 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 13. W stosunku do funkcjonariuszy, wobec których wydano decyzję o odmowie przyznania świadczenia motywacyjnego albo decyzję stwierdzającą ustanie prawa do wypłaty tego świadczenia na podstawie art. 120a ust. 7 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 3, art. 117d ust. 6 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 4, art. 97e ust. 6 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 5, art. 208f ust. 5 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 8 albo art. 172b ust. 6 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 9, decyzję o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia motywacyjnego wydaje się w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. W przypadku wydania decyzji o przyznaniu świadczenia motywacyjnego wypłata świadczenia następuje za okres od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 14. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw ma na celu umożliwienie funkcjonariuszom, jak również żołnierzom zawodowym przyjętym do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., a przed dniem 1 października 2003 r., którzy w dniu zwolnienia ze służby posiadają okres co najmniej 25 lat służby liczony wraz z okresami równorzędnymi ze służbą, uwzględnienia w wysłudze emerytalnej tzw. okresów pracy cywilnej. Proponowana nowelizacja jest m.in. realizacją § 4 ust. 1 Porozumienia zawartego w dniu 8 listopada 2018 r. (oraz § 2 Porozumienia z dnia 24 września 2021 r.) w Warszawie pomiędzy Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji a Stroną Społeczną reprezentowaną przez przedstawicieli związków zawodowych zrzeszających funkcjonariuszy formacji resortu spraw wewnętrznych i administracji oraz § 5 Porozumienia zawartego w dniu 19 listopada 2018 r. między Ministrem Sprawiedliwości a Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa.

Sposób ustalania wysokości emerytury policyjnej funkcjonariuszom przyjętym do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r. reguluje obecnie art. 15a ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r. poz. 723, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą zaopatrzeniową”. Stosownie do treści art. 15a ustawy zaopatrzeniowej emerytura dla takiego funkcjonariusza jest obliczana wyłącznie za okresy służby (oraz okresy równorzędne ze służbą) i wynosi 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat służby oraz wzrasta o 2,6% podstawy wymiaru za każdy dalszy rok służby. Wysokość emerytury policyjnej obliczonej na powyższych zasadach może ulec podwyższeniu o:

- 1) 2%, 1% lub 0,5% podstawy wymiaru za służbę pełnioną w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Warunki podwyższania emerytury z tego tytułu

reguluje art. 15 ust. 2–3a ustawy zaopatrzeniowej oraz rozporządzenie Rady Ministrów wydane na podstawie art. 15 ust. 6 tej ustawy;

- 2) 15% podstawy wymiaru, jeśli emeryt posiada orzeczenie o inwalidztwie pozostającym w związku ze służbą.

Kwota emerytury policyjnej bez uwzględnienia dodatków, zasiłków i innych świadczeń pieniężnych nie może przekroczyć 75% podstawy wymiaru emerytury (tj. uposażenia należnego funkcjonariuszowi na ostatnio zajmowanym stanowisku). Natomiast w przypadku zwiększenia emerytury policyjnej z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą kwota emerytury nie może przekroczyć 80% podstawy wymiaru emerytury. Zasady dotyczące maksymalnej wysokości procentowej podstawy wymiaru emerytury dotyczą zarówno funkcjonariuszy przyjętych do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., jak i tych przyjętych do służby po raz pierwszy przed dniem 2 stycznia 1999 r.

Funkcjonariuszom przyjętym do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., przy obliczaniu wysokości emerytury, obecnie nie są uwzględniane:

- 1) posiadane przed wstąpieniem do służby okresy składkowe i nieskładkowe;
- 2) przypadające po zwolnieniu ze służby okresy opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub okres nieopłacania składek z powodu przekroczenia w trakcie roku kalendarzowego kwoty rocznej podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia.

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami za tzw. okresy pracy cywilnej taki funkcjonariusz będzie mógł, po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego i spełnieniu warunków określonych przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, z późn. zm.), otrzymać emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Analogiczne co do zasady przepisy dotyczą ustalania wysokości emerytur dla żołnierzy powołanych do zawodowej służby wojskowej po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r.

Kompleksowa reforma systemu emerytalnego z 1998 r. miała na celu stopniowe wygaszanie uprawnień do policyjnej i wojskowej emerytury (a także pozostałych świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy i żołnierzy zawodowych), przewidując ustalenie i wypłatę świadczeń emerytalnych i rentowych dla funkcjonariuszy i żołnierzy zawodowych przyjętych do służby po dniu 1 stycznia 1999 r. w ramach powszechnego systemu emerytalnego. Jednakże z dniem 1 października 2003 r.

funkcjonariusze i żołnierze zawodowi zostali przywrócenii do systemu zaopatrzenia emerytalnego służb mundurowych (ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1609)). Przyjęto zasadę, iż dla funkcjonariuszy przyjętych po raz pierwszy do służby po dniu 1 stycznia 1999 r. za okresy służby i okresy równorzędne ze służbą będzie przysługiwała emerytura policyjna lub wojskowa, zaś za okresy pracy będzie przysługiwała emerytura powszechna (po osiągnięciu wieku emerytalnego), przy czym obydwie emerytury będą wypłacane łącznie (oraz dodatkowo ewentualna emerytura z OFE).

Można przypuszczać, iż zasady obliczania emerytury w oparciu wyłącznie o lata służby były wówczas (w 2003 r.) kompromisem ze stroną społeczną wobec przesunięcia służb mundurowych z powszechnego systemu emerytalnego do systemu mundurowego. Wprowadzone wspomnianą ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. rozwiązania zakładają, iż każdy z systemów emerytalnych będzie realizował własne zobowiązania – system zaopatrzeniowy będzie finansował emeryturę za okresy służby, natomiast ubezpieczeniowy – emeryturę za okresy ubezpieczenia i opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Należy podkreślić, że funkcjonariusze, którzy podjęli służbę we wskazanym w projekcie okresie (1999–2003), z dniem 1 października 2003 r. zostali przeniesieni z powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych do systemu mundurowego, który charakteryzuje się łagodniejszymi warunkami nabywania uprawnień emerytalnych (np. brakiem warunku wymaganego wieku emerytalnego, wyższą prognozowaną stopą zastąpienia). Dokonując w 2003 r. takiej zmiany systemu wobec służb mundurowych, przyjęto zasadę, że każdy z systemów emerytalnych realizuje własne zobowiązania emerytalne. Oznacza to, że zmiany wprowadzone od 2003 r. są korzystne dla funkcjonariuszy.

Projekt ustawy zmierza do przeniesienia z systemu powszechnego do systemu mundurowego zobowiązań emerytalnych systemu powszechnego, dzięki czemu funkcjonariusze otrzymają wyższe świadczenia, których okres pobierania będzie dłuższy niż w systemie powszechnym.

O zbadanie zgodności art. 15a ustawy, w brzmieniu nadanym przez ustawę zmieniającą, z Konstytucją oraz Europejską Kartą Społeczną sporządzoną w Turynie dnia 18 października 1961 r. zwrócił się do Trybunału Konstytucyjnego Zarząd Główny NSZZ Policjantów. Trybunał Konstytucyjny postanowieniem z dnia 11 marca 2015 r. odmówił nadania dalszego biegu wnioskowi Zarządu Głównego NSZZ Policjantów wobec bezzasadności postawionych w nim zarzutów dotyczących naruszenia konstytucyjnego

prawa do zabezpieczenia społecznego oraz konstytucyjnej zasady równości. Na powyższe postanowienie wnioskodawca wniósł zażalenie do Trybunału Konstytucyjnego, który postanowieniem z dnia 27 maja 2015 r., sygn. akt Tw 36/14, odmówił jego uwzględnienia. W tym miejscu należy także przywołać wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 lutego 2014 r., sygn. akt SK 18/13, dotyczący świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, który stanowi, iż „zgodnie z ustabilizowanym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego art. 67 Konstytucji stanowi podstawę do rozróżnienia – po pierwsze – minimalnego zakresu prawa do zabezpieczenia społecznego, odpowiadającego konstytucyjnej istocie tego prawa oraz – po drugie – uprawnień zagwarantowanych przez ustawę i wykraczających poza konstytucyjną istotę rozważanego prawa. Stwierdzenie naruszenia art. 67 Konstytucji może mieć miejsce w odniesieniu do pierwszej sfery, mającej dla ustawodawcy charakter obligatoryjny. Może się wiązać z uznaniem, że ustawodawca nie przyznał osobom wskazanym w art. 67 ust. 1 i 2 Konstytucji takich świadczeń, które zapewnią im utrzymanie przynajmniej na poziomie minimum życiowego.

Inaczej natomiast ocenić należy działalność ustawodawcy w tej sferze, w której może on swobodnie kształtować zakres uprawnień wynikających z prawa do zabezpieczenia społecznego i może – co do zasady – znosić uprawnienia wykraczające poza istotę tego prawa. W takim wypadku ocena konstytucyjności obowiązujących unormowań może dotyczyć tego, czy ustawodawca działał z poszanowaniem pozostałych zasad i norm konstytucyjnych, w szczególności tych, które określają reguły wprowadzania zmian do systemu prawnego. Nie można jednak wykazać naruszenia istoty prawa do zabezpieczenia społecznego w odniesieniu do tego, czego ustawodawca nie miał obowiązku uregulowania realizując treść art. 67 Konstytucji. Przepis ten nie determinuje bowiem zakresu ani formy świadczeń wykraczających poza istotę prawa do zabezpieczenia społecznego.”.

Obecnie, przychylając się do zgłaszanych postulatów odnoszących się do funkcjonariuszy przyjętych do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., a przed dniem 1 października 2003 r., proponuje się dodanie art. 15aa do ustawy zaopatrzeniowej oraz wprowadzenie zmian dostosowujących wynikających z dodania tego przepisu, w celu umożliwienia części z tych funkcjonariuszy doliczania tzw. okresów pracy cywilnej do wysługi emerytalnej.

Przepisy projektowanej ustawy umożliwią funkcjonariuszom oraz żołnierzom zawodowym, którzy zostali przyjęci do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999

r., a przed dniem 1 października 2003 r. oraz którzy w dniu zwolnienia ze służby posiadają co najmniej 25 lat służby i okresów z nią równorzędnych, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, 1d, 2 i 5 ustawy zaopatrzeniowej, uwzględnienie w wysłudze emerytalnej poprzedzających służbę lub przypadających po zwolnieniu ze służby okresów składkowych i okresów opłacania składek (tzw. okresów pracy cywilnej). Określenie wymogu posiadania 25 lat służby wynika z założenia zatrzymania jak najdłużej w służbie doświadczonych funkcjonariuszy i żołnierzy. Nie bez znaczenia jest również ograniczenie wydatków z budżetu państwa, ponieważ zatrzymanie funkcjonariusza (żołnierza) w służbie skutkuje tym, że nie przechodzi on na emeryturę, a w jego miejsce nie przychodzi nowy funkcjonariusz (żołnierz), a więc nie będzie konieczne wypłacanie emerytury i uposażenia dla nowo przyjętego funkcjonariusza (żołnierza). Okresy przypadające po służbie będą mogły być doliczone na wniosek do wysługi emerytalnej, jeżeli emerytura będzie wynosić mniej niż 75% podstawy jej wymiaru. Za każdy rok tzw. okresów pracy cywilnej, doliczanych do wysługi emerytalnej, przyjęto jednakowy wskaźnik zwiększenia podstawy wymiaru emerytury, tj. 1,3%. Wynika to z założenia, że czas pracy w innym charakterze nie powinien być traktowany na tym samym poziomie co pełnienie służby z oczywistych uwarunkowań – uciążliwość służby, służba w systemie ciągłym 24 godziny na dobę i 7 dni w tygodniu, a także wymogi w zakresie zdrowia psychofizycznego i służby z narażeniem zdrowia, a nawet życia funkcjonariusza.

Zostaną wprowadzone również przepisy stanowiące odpowiedniki art. 14 ust. 5–7 ustawy zaopatrzeniowej, dotyczące zasad ponownego ustalenia wysokości emerytury oraz przekazywania środków zgromadzonych w otwartym funduszu emerytalnym.

Projektowany art. 15ab daje funkcjonariuszom, o których mowa w art. 15aa, prawo wyboru dotychczasowych zasad wyliczania emerytury (tj. na podstawie art. 15a), czyli niedoliczanie do emerytury policyjnej okresów pracy cywilnej i zachowanie prawa do dwóch emerytur – policyjnej i emerytury z ZUS (za okresy pracy cywilnej, po spełnieniu warunków określonych w powszechnych przepisach emerytalnych, w szczególności po osiągnięciu wieku emerytalnego). W przypadku niedokonania wyboru, wysokość emerytury zostanie ustalona na podstawie art. 15a, co oznacza, że funkcjonariusz nie będzie mógł doliczyć do swojej wysługi emerytalnej tzw. okresów pracy cywilnej, ale będzie mu przysługiwała możliwość ustalenia i pobierania drugiej emerytury z systemu powszechnego.

Powyższymi rozwiązaniami objęto również żołnierzy zawodowych przez dodanie do projektu zmiany ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r. poz. 586, z późn. zm.), zwanej dalej „wojskową ustawą zaopatrzeniową”. W ustawie tej dodano art. 15aa i art. 15ab w brzmieniu analogicznym jak w ustawie zaopatrzeniowej.

Wprowadzenie możliwości doliczania do wysługi emerytalnej tzw. okresów pracy cywilnej będzie się wiązało z brakiem możliwości pobierania dwóch (oraz dodatkowo ewentualnie trzeciej emerytury z OFE) emerytur, tj. policyjnej i powszechnej, analogicznie jak ma to miejsce obecnie w przypadku funkcjonariuszy, którym emerytura policyjna jest ustalana na podstawie art. 15 ustawy zaopatrzeniowej. W związku z powyższym w art. 3 i art. 4 projektowanej ustawy zawarto niezbędne zmiany w ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 105) oraz w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 423, z późn. zm.). Ponadto w zaproponowanym brzmieniu tych przepisów uporządkowano odesłania do wszystkich właściwych przepisów stanowiących podstawę do ustalenia emerytury policyjnej z uwzględnieniem tzw. okresów pracy cywilnej. Zmiana polegająca na uwzględnieniu art. 15c ustawy zaopatrzeniowej w treści art. 111a ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych ma charakter porządkujący, ponieważ art. 15c ustawy zaopatrzeniowej stanowi podstawę prawną ustalania emerytur funkcjonariuszy przyjętych do służby przed dniem 1 stycznia 1999 r., którzy pełnili służbę na rzecz totalitarnego państwa. Osoby te miały w większości przypadków *de facto* ustaloną wcześniej emeryturę na podstawie art. 15 ustawy zaopatrzeniowej, a więc podlegały art. 111a ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, dlatego jeżeli posiadały środki zgromadzone na rachunku członka otwartego funduszu, zostały one przekazane przez ten fundusz, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa.

Natomiast w odniesieniu do wojskowej ustawy zaopatrzeniowej, uwzględnienie art. 15c tejże ustawy w treści art. 111a ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych ma charakter porządkujący. Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym podlegają żołnierze niezawodowi pełniący czynną służbę wojskową, z wyłączeniem żołnierzy pełniących służbę kandydacką. Powyższe ubezpieczenie może wiązać się z uczestnictwem w otwartych funduszach

emerytalnych. Zatem w przypadku uczestnictwa danej osoby w takiej formie ubezpieczenia doliczenie tych okresów do emerytury wojskowej będzie skutkowało wyłączeniem tych okresów z obowiązkowego ubezpieczenia emerytalnego i rentowego i przekazaniem składek z tego tytułu na dochody budżetu państwa, ze względu na uwzględnienie tego okresu w emeryturze wojskowej.

W projekcie ustawy wprowadzono również nowelizację w art. 32a w ust. 1a i 1b ustawy zaopatrzeniowej przez dodanie organu emerytalnego określonego przez Ministra Sprawiedliwości na zasadach analogicznych jak to ma miejsce w przypadku organu emerytalnego określonego przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Ponadto projekt wprowadza zmianę w zakresie warunków nabywania uprawnień emerytalnych przez funkcjonariuszy Służby Celnej (SC) i funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej (SCS). Proponowana zmiana w art. 12 ustawy zaopatrzeniowej znosi w przypadku funkcjonariuszy SC i funkcjonariuszy SCS dodatkowy warunek nabywania uprawnień emerytalnych w postaci posiadania stażu służby co najmniej 5 lat przy wykonywaniu zadań określonych odpowiednio w art. 1 ust. 2 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej lub w art. 2 ust. 1 pkt 4–6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej lub służby w Służbie Celno-Skarbowej, czyli posiadania 5 lat tzw. zadań policyjnych w całym wymaganym okresie służby.

Funkcjonariusze SC i SCS zostali objęci systemem zaopatrzenia emerytalnego na mocy ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1321), z dniem 1 stycznia 2018 r., w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 marca 2015 r., sygn. akt K 39/13, który orzekł m.in., że cyt.: „(...) w zakresie, w jakim wśród osób uprawnionych do świadczeń emerytalnych pomijają funkcjonariuszy Służby Celnej, którzy wykonują zadania określone w art. 2 ust. 1 pkt 4–6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1404 oraz z 2014 r. poz. 486, 1055, 1215, 1395 i 1662) są niezgodne z art. 32 Konstytucji”.

Przepis art. 1 ust. 2 pkt 4–5 ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej wskazuje, że do zadań Służby Celnej należała realizacja zadań z zakresu polityki celnej państwa w części dotyczącej przywozu i wywozu towarów oraz wykonywania innych zadań wynikających z przepisów odrębnych, w tym w szczególności: rozpoznawanie,

zapobieganie i wykrywanie przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych, przestępstw i wykroczeń związanych z przywozem i wywozem towarów oraz ściganie ich sprawców, w zakresie określonym innymi ustawami, rozpoznawanie, wykrywanie, zapobieganie i zwalczanie przestępstw i wykroczeń związanych z naruszeniem przepisów dotyczących ochrony dóbr kultury oraz ochrony własności intelektualnej, a także przestępstw i wykroczeń związanych z wprowadzaniem na polski obszar celny oraz wyprowadzaniem z polskiego obszaru celnego towarów objętych ograniczeniami lub zakazami, w szczególności takich jak: odpady szkodliwe, substancje chemiczne, materiały jądrowe i promieniotwórcze, środki odurzające i substancje psychotropowe oraz broń, amunicja, materiały wybuchowe i technologie objęte kontrolą międzynarodową.

Natomiast, stosownie do art. 2 ust. 1 pkt 4–6 ustawy o Służbie Celnej z 2009 r., do zadań Służby Celnej należała realizacja polityki celnej w części dotyczącej przywozu i wywozu towarów oraz wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów odrębnych, w tym w szczególności:

- rozpoznawanie, wykrywanie, zapobieganie i zwalczanie przestępstw i wykroczeń związanych z naruszeniem przepisów dotyczących wprowadzania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz wyprowadzania z jej terytorium towarów objętych ograniczeniami lub zakazami obrotu ze względu na bezpieczeństwo i porządek publiczny lub bezpieczeństwo międzynarodowe, w szczególności takich jak: odpady, substancje chemiczne i ich mieszaniny, materiały jądrowe i promieniotwórcze, środki odurzające i substancje psychotropowe, broń, amunicja, materiały wybuchowe, prekursorzy materiałów wybuchowych podlegające ograniczeniom oraz towary i technologie o znaczeniu strategicznym,
- rozpoznawanie, wykrywanie, zapobieganie i zwalczanie przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych oraz ściganie ich sprawców, w zakresie określonym w ustawie z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy,
- rozpoznawanie, wykrywanie, zapobieganie i zwalczanie przestępstw i wykroczeń przeciwko: zdrowiu, określonych w art. 55, art. 57, art. 61 i art. 66 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii; dobrom kultury, określonych w art. 109 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami i w art. 53 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach; prawom własności intelektualnej, określonych w art. 116–118 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych i w art. 305 ustawy

z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej; przyrodzie, określonych w art. 128 i art. 131 pkt 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody; środowisku, określonych w art. 183 § 2, 4, 5 i 6, w przypadku czynów, o których mowa w art. 183 § 2, 4 i 5 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny; oraz przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, określonych w art. 244 Kodeksu karnego, w zakresie niestosowania się do zakazu wstępu do ośrodków gier i uczestnictwa w grach hazardowych; ograniczeniom obrotu towarami i technologiami o znaczeniu strategicznym, określonym w art. 33 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa oraz ściganie ich sprawców, jeżeli zostały ujawnione przez Służbę Celną.

Wobec funkcjonariuszy SC i SCS został wprowadzony przepis, określony w art. 12 ust. 2 ustawy zaopatrzeniowej, który uzależnia prawo do nabycia emerytury policyjnej od wykonywania tzw. zadań policyjnych, przez okres co najmniej 5 lat lub służby w Służbie Celno-Skarbowej. Obowiązujący przepis art. 12 ust. 2 ustawy zaopatrzeniowej ma zastosowanie wyłącznie wobec funkcjonariuszy SC i SCS, przez co jest traktowany jako dyskryminujący na tle pozostałych służb. Podkreślenia wymaga, że wobec pracowników Straży Marszałkowskiej, uznanej w 2018 r. za służbę mundurową, nie wprowadzono żadnych dodatkowych kryteriów nabywania uprawnień do emerytury policyjnej. Natomiast funkcjonariuszy SC i SCS obowiązywały i obowiązują jednakowe, jak w innych służbach, zasady wynikające ze stosunku służbowego, w tym związane, m.in. z dyspozycyjnością, a także szczególnym rodzajem podporządkowania i ograniczeń. Zatem proponowana zmiana wykreślenia ust. 2 w art. 12 ustawy zaopatrzeniowej pozwoli na równe traktowanie funkcjonariuszy SC i SCS z funkcjonariuszami pozostałych służb mundurowych, jak również wewnątrz formacji.

Ponadto należy uwzględnić, że przepisy prawa jednoznacznie nie precyzują, jaka kategoria byłych funkcjonariuszy SC, na jakich stanowiskach wykonywała zadania policyjne. Funkcjonariusze SC stanowili jednolitą, umundurowaną formację i obowiązywały ich jednakowe zasady pełnienia służby, funkcjonariusze nie mieli wpływu na zakres i rodzaj wykonywanych przez nich zadań. Występują również trudności z przedstawianiem dokumentacji potwierdzającej zakres obowiązków, w tym wykonywanie zadań policyjnych. W praktyce przełożyło się to na dużą liczbę sporów sądowych dotyczących udokumentowania realizacji zadań określonych w art. 12 ust. 2

ustawy zaopatrzeniowej. Wprowadzenie proponowanych zmian pozwoli na zakończenie postępowań administracyjnych prowadzonych przed organami KAS w I i II instancji, jak również sporów sądowych dotyczących potwierdzenia co najmniej 5 lat stażu służby przy realizacji tzw. zadań „policyjnych”. Przykładowo w 2020 i 2021 r. liczba zażaleń do Szefa KAS na postanowienia Dyrektorów Izb Administracji Skarbowej o odmowie wydania zaświadczenia potwierdzającego wykonywanie zadań policyjnych przez 5 lat to łącznie 249 spraw, z czego uchylono i przekazano do ponownego rozpatrzenia 114 postanowień.

Podnoszony problem nierównego traktowania funkcjonariuszy celnych wobec innych formacji mundurowych był wielokrotnie zgłaszany przez przedstawicieli organizacji związkowych. Były wnoszone w tej sprawie również petycje obywatelskie do Sejmu dotyczące podjęcia inicjatywy legislacyjnej w zakresie zmiany warunków nabywania prawa do emerytury funkcjonariuszy SC i SCS, określonych w art. 12 ustawy zaopatrzeniowej. W opiniach Biura Analiz Sejmowych (BAS-WAP-961/20 dotyczącej petycji obywatelskiej nr BKSP-145-IX-101/19, BAS-WAP544/20 dotyczącej petycji obywatelskiej nr BKSP-145-IX-68/19) wskazywano, iż ustawodawca różnicuje uprawnienia emerytalne ze względu na rodzaj zadań (zadania policyjne) jedynie w odniesieniu do SC, natomiast jednolicie traktuje w tym kontekście okresy służby w SCS, natomiast zakres zadań określonych w stosunku do obu służb jest co do zasady taki sam. W przypadku innych służb mundurowych również uprawnienia emerytalne co do zasady przysługują w związku z pełnieniem danego rodzaju służby, a nie wykonywaniem w jej ramach niektórych zadań. W związku z powyższym budzi wątpliwości wprowadzenie warunku wykonywania określonych zadań tylko w odniesieniu do funkcjonariuszy SC.

Projekt ustawy uzupełniono o regulacje dotyczące możliwości waloryzacji wysokości podstawy wymiaru emerytur dla funkcjonariuszy SC, SCS i Straży Marszałkowskiej w okresie między zwolnieniem ze służby funkcjonariusza a ustaleniem prawa do emerytury. W celu wyeliminowania wątpliwości dotyczących braku podstawy prawnej do waloryzacji podstawy wymiaru emerytur funkcjonariuszy SC, SCS i Straży Marszałkowskiej na zasadach analogicznych do pozostałych służb objętych ustawą zaopatrzeniową zaproponowano dodanie w art. 5 ust. 1a ustawy zaopatrzeniowej wyrazów „z zastrzeżeniem ust. 3–4 i art. 33b”. W art. 5 ust. 1a zdanie drugie wprowadzono zmianę porządkującą, polegającą na wskazaniu właściwego odesłania do przepisów mających zastosowanie przy ustalaniu podstawy wymiaru emerytury.

Przepis przejściowy projektowanej ustawy umożliwi byłym funkcjonariuszom, których emerytury zostały ustalone na zasadach określonych w art. 15a albo art. 15d ustawy zaopatrzeniowej, a którzy spełnią warunek określony w niniejszej ustawie (co najmniej 25 lat służby) i którzy nie mają ustalonego prawa do emerytury na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ponowne ustalenie wysokości emerytury policyjnej z uwzględnieniem tzw. okresów pracy cywilnej. Wniosek w tym zakresie należy złożyć w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy, co wydaje się być okresem wystarczającym do ewentualnego skorzystania przez zainteresowanych emerytów z uprawnienia do ponownego ustalenia wysokości emerytury policyjnej. Do postępowań wszczętych i niezakończonych dotyczących ustalenia prawa do emerytury policyjnej, prowadzonych na podstawie art. 15a ustawy zaopatrzeniowej, będą stosowane przepisy w brzmieniu dotychczasowym. Te same zasady dotyczą postępowań w sprawie ustalenia renty rodzinnej po uprawnionym emerycie. Biorąc pod uwagę fakt, iż warunkiem skorzystania z rozwiązań zaproponowanych w art. 15aa ust. 3 ustawy zaopatrzeniowej jest posiadanie 25-letniego stażu służby liczonego od dnia 2 stycznia 1999 r., pierwsze osoby objęte rozwiązaniami art. 15aa będą mogły mieć wyliczoną wysokość emerytury na jego podstawie w 2023 r. Natomiast przepis art. 15aa ust. 1 będzie miał zastosowanie od dnia wejścia w życie ustawy, dlatego dla osób (które nie posiadają 25-letniego stażu służby), wobec których będzie wszczęte postępowanie w sprawie ustalenia wysokości emerytury, korzystniejsze będą przepisy dotychczasowe (tj. art. 15a dający możliwość ustalenia drugiej emerytury z systemu powszechnego). Analogiczne jak dla funkcjonariuszy przepisy przejściowe przewidziano w projektowanej ustawie dla żołnierzy zawodowych. Ponadto projektowana ustawa przewiduje wprowadzenie zmian w ustawach pragmatycznych służb podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, tj. Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa, których celem jest zmiana ustawowej przesłanki odmowy przyznania lub stwierdzenia ustania prawa do świadczenia motywacyjnego, uregulowanej odpowiednio w art. 120a ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2021 r. poz. 1882, z późn. zm.), w art. 117d ust. 6 pkt 2 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1486, z późn. zm.), w art. 97e ust. 6 pkt 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1940, z późn. zm.) oraz w art. 172b ust. 6 pkt 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 575, z późn. zm.).

Zgodnie z aktualnym brzmieniem przywołanych przepisów ustawowych nie przyznaje się świadczenia motywacyjnego funkcjonariuszowi, przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne lub dyscyplinarne, do czasu prawomocnego zakończenia tego postępowania. Jeżeli wskazana przesłanka wystąpi po przyznaniu świadczenia motywacyjnego, niezwłocznie wydaje się decyzję stwierdzającą ustanie prawa do wypłaty tego świadczenia.

Z racji wykonywanych obowiązków służbowych funkcjonariusze służb podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych są narażeni na inicjowanie przeciwko nim postępowań karnych zarówno przez wniesienie subsydiarnego, jak również prywatnego aktu oskarżenia, co w obecnym stanie prawnym wiąże się z koniecznością wydania przez przełożonego decyzji o odmowie przyznania lub stwierdzenia ustania prawa do świadczenia motywacyjnego.

W celu wyeliminowania tego typu sytuacji proponuje się dokonanie zmiany przepisów polegające na wskazaniu, że podstawą wydania decyzji pozbawiających funkcjonariusza prawa do świadczenia motywacyjnego będzie wszczęcie przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe lub postępowania dyscyplinarnego – do czasu prawomocnego zakończenia tego postępowania.

Analogiczną zmianę przepisów w zakresie przesłanki odmowy lub ustania prawa do świadczenia motywacyjnego zaproponowano w projekcie w odniesieniu do funkcjonariuszy Służby Więziennej (art. 8 projektu), co wynika z potrzeby zachowania spójności systemu i uwzględnia zasadę równości, gdyż dodatki motywacyjne zostały wprowadzone ustawą z dnia 14 sierpnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach dotyczących wsparcia służb mundurowych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1610) na takich samych zasadach zarówno dla funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Ochrony Państwa, jak i dla funkcjonariuszy Służby Więziennej.

W stosunku do funkcjonariuszy, wobec których wydano decyzję o odmowie przyznania świadczenia motywacyjnego albo decyzję stwierdzającą ustanie prawa do wypłaty tego świadczenia na podstawie art. 120a ust. 7 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 3, art. 117d ust. 6 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 4, art. 97e ust. 6 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 5, art. 208f ust. 5 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 8 albo art. 172b ust. 6 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 9, decyzję o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia

motywacyjnego wydaje się w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. W przypadku wydania decyzji o przyznaniu świadczenia motywacyjnego wypłata świadczenia następuje za okres od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ustawa o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz niektórych innych ustaw wejdzie w życie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega procedurze notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projektowana regulacja nie jest objęta prawem Unii Europejskiej i nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt nie ma wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248). W tym trybie uwag do projektu nie zgłoszono.

Projekt nie podlegał dokonaniu oceny OSR przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

| | |
|--|---|
| <p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Maciej Wąsik – Sekretarz Stanu w MSWiA</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Władysław Budzeń – Dyrektor Departamentu Budżetu MSWiA, tel. 22 60 143 17, e-mail: departament.budzetu@mswia.gov.pl</p> | <p>Data sporządzenia 2 lutego 2022 r.</p> <p>Źródło Inicjatywa własna</p> <p>Porozumienia z dnia 8 listopada 2018 r. oraz z 24.09.2021 r. zawarte pomiędzy Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji a Stroną Społeczną reprezentowaną przez przedstawicieli związków zawodowych zrzeszających funkcjonariuszy formacji resortu spraw wewnętrznych i administracji, a także Porozumienie z dnia 19 listopada 2018 r. zawarte pomiędzy Ministrem Sprawiedliwości a Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa</p> <p>Nr w Wykazie prac UD 183</p> |
|--|---|

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Żołnierzom zawodowym przyjętym do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r. sposób ustalania wysokości emerytury wojskowej reguluje obecnie art. 15a ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r. poz. 586, z późn. zm.), zwanej dalej „wojskową ustawą emerytalną”. Emerytura dla takich żołnierzy jest obliczana wyłącznie za okresy służby (oraz okresy równorzędne ze służbą). Żołnierzom zawodowym przyjętym do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., przy obliczaniu wysokości emerytury, nie są uwzględniane posiadane przed wstąpieniem do służby ani przypadające po zwolnieniu ze służby tzw. okresy pracy cywilnej. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami za tzw. okresy pracy cywilnej wyżej wymienieni żołnierze zawodowi będą mogli, po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego i spełnieniu pozostałych warunków określonych przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, z późn. zm) (FUS), otrzymać również emeryturę z FUS.

Funkcjonariuszom przyjętym do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r. sposób ustalania wysokości emerytury policyjnej reguluje obecnie art. 15a ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r. poz. 723, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą zaopatrzeniową”. Emerytura dla takich funkcjonariuszy jest obliczana wyłącznie za okresy służby (oraz okresy równorzędne ze służbą). Funkcjonariuszom przyjętym do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., przy obliczaniu wysokości emerytury, nie są uwzględniane tzw. okresy pracy cywilnej, tj. okres zatrudnienia przed wstąpieniem do służby lub przypadający po zwolnieniu ze służby.

Natomiast funkcjonariusze, którzy pozostawali w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., zgodnie z art. 14 ustawy zaopatrzeniowej mają prawo wnosić o doliczenie do wysługi lat m.in. okresy przypadające po zwolnieniu ze służby, a na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy zaopatrzeniowej wnosić o zwiększenie wymiaru emerytury za każdy rok okresów składkowych poprzedzających służbę.

W związku z postulatami funkcjonariuszy służb mundurowych, którzy zostali przyjęci do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., o umożliwienie im doliczania do wysługi emerytalnej tzw. okresów pracy cywilnej, podobnie jak funkcjonariuszom, o których mowa w art. 15 ustawy zaopatrzeniowej, w dniu 8 listopada 2018 r. zostało zawarte Porozumienie pomiędzy Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji a NSZZ Policjantów, NSZZ Funkcjonariuszy Straży Granicznej, NSZZ Pracowników Pożarnictwa, Związkiem Zawodowym Strażaków „Florian” oraz Krajową Sekcją Pożarnictwa NSZZ „Solidarność”, które w § 4 ust. 1 przewiduje nowelizację art. 15a ustawy zaopatrzeniowej w przedmiotowym zakresie w odniesieniu do funkcjonariuszy przyjętych do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., a przed dniem 1 października 2003 r. Analogiczne postanowienia zamieszczono w dniu 19 listopada 2018 r.

w Porozumieniu zawartym pomiędzy Ministrem Sprawiedliwości a Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa.

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami za tzw. okresy pracy cywilnej funkcjonariusze, po osiągnięciu wieku emerytalnego ustalonego na podstawie przepisów o powszechnym systemie ubezpieczeń społecznych i spełnieniu pozostałych warunków określonych przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, będą mogli otrzymać również emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Dodatkowo, na wniosek Ministra Sprawiedliwości, w projekcie wprowadzono również nowelizację w art. 32a ust. 1a i 1b ustawy zaopatrzeniowej, polegającą na uwzględnieniu w tych przepisach organu emerytalnego określonego przez Ministra Sprawiedliwości na zasadach analogicznych jak ma to miejsce w przypadku organu emerytalnego określonego przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Projekt ustawy, na wniosek ówczesnego Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej, uzupełniono również o regulacje dotyczące możliwości waloryzacji wysokości podstawy wymiaru emerytur dla funkcjonariuszy Służby Celnej (SC), Służby Celno-Skarbowej (SCS) w okresie między zwolnieniem ze służby funkcjonariusza a ustaleniem prawa do emerytury.

Ponadto projekt zawiera zmianę mającą na celu wyeliminowanie warunku wykonywania przez 5 lat zadań o charakterze tzw. policyjnym przez funkcjonariuszy celnych w celu nabycia prawa do emerytury mundurowej (policyjnej). Tak więc projektowana zmiana dotycząca wykreślenia warunku wykonywania przez 5 lat tzw. zadań policyjnych dotyczyłaby ok. 350 członków korpusu służby cywilnej zatrudnionych w Krajowej Administracji Skarbowej, których stosunek służby został przekształcony w stosunek pracy, a także nielicznej grupy byłych funkcjonariuszy Służby Celnej i Służby Celno-Skarbowej, którzy zostali zwolnieni ze służby.

Dodatkowo w projekcie dokonano zmian w przesłankach stanowiących podstawę decyzji o odmowie przyznania lub stwierdzenia ustania prawa do świadczenia motywacyjnego uregulowanych odpowiednio w art. 120a ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2021 r. poz. 1882, 2333, 2447 i 2448), art. 117d ust. 6 pkt 2 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1486, 1728, 1898, 2191 i 2333), art. 97e ust. 6 pkt 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1940 i 2490), art. 172b ust. 6 pkt 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 575, 1728 i 2333) oraz w art. 208f ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1064, 1728 i 2448). Zgodnie z aktualnym brzmieniem przytoczonych przepisów nie przyznaje się świadczenia motywacyjnego funkcjonariuszowi, przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne lub dyscyplinarne do czasu prawomocnego zakończenia tego postępowania. Jeżeli wskazana przesłanka wystąpi po przyznaniu świadczenia motywacyjnego, niezwłocznie wydaje się decyzję stwierdzającą ustanie prawa do wypłaty tego świadczenia. Z racji wykonywanych obowiązków służbowych funkcjonariusze są narażeni na inicjowanie przeciwko nim postępowań karnych zarówno przez wniesienie subsydiarnego, jak również prywatnego aktu oskarżenia, co w obecnym stanie prawnym wiąże się z koniecznością wydania przez przełożonego decyzji o odmowie przyznania lub stwierdzenia ustania prawa do świadczenia motywacyjnego.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W związku z ustaleniami wypracowanymi ze związkami zawodowymi proponuje się dodanie w ustawie zaopatrzeniowej art. 15aa, który umożliwi funkcjonariuszom Policji, Straży Granicznej (SG), Państwowej Straży Pożarnej (PSP), Służby Ochrony Państwa (SOP), Służby Więziennej (SW), Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (ABW), Agencji Wywiadu (AW), Centralnego Biura Antykorupcyjnego (CBA), Służby Celnej (SC), Straży Marszałkowskiej (SM), Służby Celno-Skarbowej (SCS), Służby Wywiadu Wojskowego (SWW) i Służby Kontrwywiadu Wojskowego (SKW), przyjętym do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., a przed dniem 1 października 2003 r. oraz posiadającym co najmniej 25 lat służby i okresów z nią równorzędnych, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, 1d, 2 i 5 ustawy zaopatrzeniowej, uwzględnienie w wysłudze emerytalnej okresów składkowych poprzedzających służbę lub przypadających po zwolnieniu ze służby lub okresów opłacania składek (tzw. okresy pracy cywilnej).

W przypadku żołnierzy zawodowych objęcie projektowaną regulacją odbędzie się przez odpowiednią zmianę ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin.

Okresy przypadające po służbie będą mogły być doliczone na wniosek funkcjonariusza lub żołnierza do wysługi emerytalnej, jeżeli jego emerytura będzie wynosić mniej niż 75% podstawy jej wymiaru. Za każdy rok okresów pracy cywilnej, doliczanych do wysługi emerytalnej, przyjęto jednakowy wskaźnik zwiększenia podstawy wymiaru emerytury, tj. 1,3%.

Wprowadzenie możliwości uwzględnienia w wysłudze emerytalnej tzw. okresów pracy cywilnej będzie się wiązało z brakiem możliwości pobierania dwóch emerytur, tj. policyjnej i powszechnej, analogicznie jak w przypadku osób, którym emerytura są ustalane na podstawie art. 15 ustawy zaopatrzeniowej.

W związku z powyższym jest niezbędne wprowadzenie odpowiednich zmian w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 423, z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 105).

Funkcjonariusze i żołnierze przyjęci po raz pierwszy do służby po dniu 1 stycznia 1999 r., a przed dniem 1 października 2003 r. – w momencie podejmowania decyzji o przejściu na emeryturę – będą mieli prawo do wyboru dwóch możliwości: pozostania w dotychczasowych zasadach wyliczania emerytury, czyli niedoliczania do emerytury mundurowej pracy cywilnej i zachowania prawa do dwóch emerytur, tj. emerytury mundurowej i emerytury z ZUS (za pracę cywilną, po spełnieniu warunków wieku 60/65 lat), bądź wyliczania emerytury na podstawie dodawanego w projekcie art. 15aa, tj. możliwość doliczenia do emerytury mundurowej stażu cywilnego i prawo do pobierania tylko emerytury mundurowej w stosunku do wszystkich funkcjonariuszy i żołnierzy powołanych do służby w tym okresie. Prawo do wyboru ustalenia emerytury na zasadach i w wysokości określonej w art. 15a lub projektowanym art. 15aa będzie się odbywać w drodze stosownego oświadczenia funkcjonariusza lub żołnierza o wyborze złożonego do odpowiedniego organu emerytalnego najpóźniej w dniu złożenia wniosku o ustalenie prawa do zaopatrzenia emerytalnego. W przypadku niedokonania wyboru wysokość emerytury zostanie ustalona na podstawie art. 15a, co oznacza, że funkcjonariusz nie będzie mógł doliczyć do swojej wysługi emerytalnej tzw. okresów pracy cywilnej, ale będzie mu przysługiwała możliwość ustalenia i pobierania drugiej emerytury z systemu powszechnego.

Proponowana zmiana art. 12 ustawy zaopatrzeniowej znosi w przypadku funkcjonariuszy Służby Celnej i funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej dodatkowy warunek nabywania uprawnień emerytalnych, w postaci posiadania stażu służby co najmniej 5 lat przy wykonywaniu zadań określonych odpowiednio w art. 1 ust. 2 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej lub w art. 2 ust. 1 pkt 4–6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej lub służby w Służbie Celno-Skarbowej, czyli posiadania 5 lat tzw. zadań policyjnych w całym wymaganym okresie służby. Zatem projektowana zmiana, dotycząca wykreślenia warunku wykonywania przez 5 lat tzw. zadań policyjnych, dotyczyłaby ok. 350 członków korpusu służby cywilnej zatrudnionych w Krajowej Administracji Skarbowej, których stosunek służby został przekształcony w stosunek pracy, a także nielicznej grupy byłych funkcjonariuszy Służby Celnej i Służby Celno-Skarbowej, którzy zostali zwolnieni ze służby.

W odniesieniu do zmian dokonywanych w ustawach pragmatycznych służb podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych (Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej oraz Służby Ochrony Państwa) w zakresie przesłanek przyznania świadczenia motywacyjnego proponuje się wskazanie, że podstawą wydania decyzji pozbawiających funkcjonariusza prawa do świadczenia motywacyjnego będzie m.in. wszczęcie przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe lub postępowania dyscyplinarnego – do czasu prawomocnego zakończenia tego postępowania.

Analogiczną zmianę przepisów w zakresie przesłanki odmowy lub ustania prawa do świadczenia motywacyjnego zaproponowano w projekcie w odniesieniu do funkcjonariuszy Służby Więziennej (art. 8 projektu).

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

| Grupa | Wielkość | Źródło danych | Oddziaływanie |
|-------|----------|---------------|---------------|
|-------|----------|---------------|---------------|

| | | | |
|---|--|--|---|
| Funkcjonariusze Policji, SG, SM SOP, PSP, SW, ABW, AW, CBA, SC, SCS, SWW, SKW oraz żołnierze zawodowi, którzy wstąpili do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., a przed dniem 1 października 2003 r. | – w MSWiA (ZER) ok. 16 550 osób, – w SW (BESW) ok. 3400 osób, – MON (WBE) ok. 9006 osób, – w SKW ok. 43 osób; w okresie kolejnych 10 lat od wejścia w życie ustawy (którzy posiadają co najmniej 25 lat służby) | Zakład Emerytalno-Rentowy MSWiA, MS oraz MON | Bezpośrednie – możliwość doliczania do wysługi emerytalnej tzw. okresów pracy cywilnej na zasadach wskazanych w pkt 2 OSR. |
| Funkcjonariusze Policji, SG, PSP, SOP i SW | Funkcjonariusze spełniający kryteria do otrzymania świadczenia motywacyjnego | | Bezpośrednie – przez zmianę jednej z przesłanek mających wpływ na decyzję o odmowie przyznania lub stwierdzenie ustania prawa do świadczenia motywacyjnego. |

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa oraz zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.). W tym trybie uwag do projektu nie zgłoszono.

Projekt ustawy został przekazany do konsultacji z: Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Policjantów, Krajową Sekcją Pożarnictwa NSZZ „Solidarność”, Związkiem Zawodowym Strażaków „FLORIAN”, Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Pracowników Pożarnictwa oraz Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Funkcjonariuszy Straży Granicznej.

Na wniosek związków zawodowych do projektu ustawy wprowadzono możliwość wyboru między dwoma rozwiązaniami. Mianowicie funkcjonariusze przyjęci po raz pierwszy do służby po dniu 1 stycznia 1999 r., a przed dniem 1 października 2003 r. – w momencie podejmowania decyzji o przejściu na emeryturę – będą mieli prawo do wyboru z dwóch możliwości. Pierwsza to doliczenie do emerytury mundurowej pracy cywilnej i tym samym pobieranie tylko emerytury mundurowej. Druga możliwość to niedoliczanie do emerytury mundurowej pracy cywilnej i zachowanie prawa do dwóch emerytur, tj. emerytury mundurowej i emerytury z ZUS (za pracę cywilną, po spełnieniu warunków wieku 60/65 lat).

Projekt został przedłożony również Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa, NSZZ „Solidarność” (Szekcja Służby Więziennej), który w opinii przedstawił wniosek o objęcie wszystkich funkcjonariuszy takimi samymi zasadami jak dla funkcjonariuszy przyjętych do służby przed 1 stycznia 1999 r. Uwaga ta nie została uwzględniona, ponieważ wykraczałoby to poza przyjęte w MSWiA założenia. Projekt ustawy został również przekazany do konsultacji związkom zawodowym funkcjonującym w Krajowej Administracji Skarbowej.

Wynik opiniowania projektu ustawy przez związki zawodowe został omówiony w załączonym raporcie z konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

| (ceny stałe z 2021 r.) | Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł] | | | | | | | | | | | |
|--------------------------------------|---|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|--------------|-----------------------|
| | 0 (2020 r.) | 1 (2021 r.) | 2 (2022 r.) | 3 (2023 r.) | 4 (2024 r.) | 5 (2025 r.) | 6 (2026 r.) | 7 (2027 r.) | 8 (2028 r.) | 9 (2029 r.) | 10 (2030 r.) | Łącznie (0-10) |
| Dochody ogółem | 0,00 | 0,000 | 2,847 | 4,175 | 7,489 | 12,163 | 16,992 | 22,384 | 27,081 | 31,184 | 35,026 | 159,341 |
| budżet państwa | 0,00 | 0,000 | 0,704 | 1,033 | 1,853 | 3,009 | 4,204 | 5,538 | 6,700 | 7,714 | 8,665 | 39,420 |
| JST | 0,00 | 0,000 | 0,739 | 1,083 | 1,943 | 3,156 | 4,408 | 5,808 | 7,026 | 8,091 | 9,088 | 41,342 |
| pozostałe jednostki (oddzielnie) NFZ | 0,00 | 0,000 | 1,404 | 2,059 | 3,693 | 5,998 | 8,380 | 11,038 | 13,355 | 15,379 | 17,273 | 78,579 |
| Wydatki ogółem | 0,00 | 0,000 | 15,600 | 22,879 | 41,034 | 66,649 | 93,107 | 122,650 | 148,389 | 170,871 | 191,925 | 873,104 |
| budżet państwa | 0,00 | 0,000 | 15,600 | 22,879 | 41,034 | 66,649 | 93,107 | 122,650 | 148,389 | 170,871 | 191,925 | 873,104 |
| Z tego: | | | | | | | | | | | | |

| | | | | | | | | | | | | |
|--|--|-------|---------|---------|---------|---------|---------|----------|----------|----------|----------|----------|
| MSWiA (ZER) cz. 42 | 0,00 | 0,000 | 15,600 | 18,530 | 30,650 | 46,639 | 62,528 | 80,066 | 95,863 | 109,979 | 122,380 | 582,235 |
| Służba Więzienna (BESW) cz. 37 | 0,00 | 0,000 | 0,000 | 1,706 | 3,596 | 6,900 | 11,171 | 16,681 | 19,909 | 21,456 | 22,739 | 104,158 |
| MON (WBE) cz. 29 | 0,00 | 0,000 | 0,000 | 2,643 | 6,788 | 13,110 | 19,408 | 25,903 | 32,617 | 39,436 | 46,806 | 186,711 |
| JST | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| pozostałe jednostki (oddzielnie) | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Saldo ogółem | 0,00 | 0,000 | -12,753 | -18,704 | -33,545 | -54,486 | -76,115 | -100,266 | -121,308 | -139,687 | -156,899 | -713,763 |
| budżet państwa | 0,00 | 0,000 | -14,896 | -21,846 | -39,181 | -63,640 | -88,903 | -117,112 | -141,689 | -163,157 | -183,260 | -833,684 |
| JST | 0,00 | 0,000 | 0,739 | 1,083 | 1,943 | 3,156 | 4,408 | 5,808 | 7,026 | 8,091 | 9,088 | 41,342 |
| pozostałe jednostki (oddzielnie) NFZ | 0,00 | 0,000 | 1,404 | 2,059 | 3,693 | 5,998 | 8,380 | 11,038 | 13,355 | 15,379 | 17,273 | 78,579 |
| Źródła finansowania | <p>Środki związane z finansowaniem świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego służb mundurowych, wypłacanych przez Zakład Emerytalno-Rentowy MSWiA, zostaną ujęte w części 42 – Sprawy wewnętrzne w dziale 753 – Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne w rozdziale 75301 – Świadczenia pieniężne z zaopatrzenia emerytalnego.</p> <p>W odniesieniu do funkcjonariuszy Służby Więziennej środki związane z finansowaniem świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego służb mundurowych, wypłacanych przez Biuro Emerytalne Służby Więziennej, zostaną ujęte w części 37 – Sprawiedliwość w dziale 753 – Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne w rozdziale 75301 – Świadczenia pieniężne z zaopatrzenia emerytalnego. W 2023 r. konieczne będzie zwiększenie limitu wydatków budżetowych części 37 – Sprawiedliwość o dodatkowe środki na sfinansowanie świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Służby Więziennej, będące skutkiem zmiany przepisów, w wysokości i według potrzeb zgłoszonych przez Centralny Zarząd Służby Więziennej.</p> <p>W odniesieniu do żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy SWW i SKW środki związane z finansowaniem świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego, wypłacanych przez Wojskowe Biuro Emerytalne, zostaną ujęte w części 29 – Obrona narodowa w dziale 753 – Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne w rozdziale 75301 – Świadczenia pieniężne z zaopatrzenia emerytalnego.</p> | | | | | | | | | | | |
| Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń | <p>Założenia przyjęte na potrzeby wyliczenia szacunkowych kosztów projektowanej ustawy po stronie Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA w odniesieniu do funkcjonariuszy zwolnionych z Policji, SG, SM, SOP, PSP, SC, SCS, ABW, AW, CBA:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) od 2023 r. i w latach następnych średnioroczny wskaźnik waloryzacji wyniesie odpowiednio 102,6%; 2) osoby posiadające okresy składkowe przed służbą, po osiągnięciu 25 lat służby (liczonej wraz z okresami równorzędnymi ze służbą, m.in. z zasadniczą służbą wojskową), będą miały zaliczane do wysługi emerytalnej okresy składkowe przed służbą, w wymiarze po 1,3% podstawy wymiaru; 3) około 2025 r. emerytom pozostającym w zatrudnieniu na ich wniosek będą doliczane do wysługi emerytalnej przypadające po zwolnieniu ze służby okresy opłacania składek w wymiarze po 1,3% podstawy wymiaru. <p>Przechodząc z kolei do metodyki przyjętych obliczeń, przyjęto, że prawo do doliczenia okresów składkowych przed służbą (z tytułu tzw. pracy cywilnej) dla funkcjonariuszy osiągających 25 lat służby liczonej łącznie z zasadniczą służbą wojskową – powstanie począwszy od 2023 r. I tak od 2023 r. roczny wzrost liczby emerytów, którzy wybiorą art. 15aa, czyli doliczenie tzw. stażu cywilnego do emerytury policyjnej, będzie stanowić ok. 20% liczby funkcjonariuszy z pozostających w służbie przyjętych po raz pierwszy do służby po dniu 1 stycznia 1999 r., a przed dniem 1 października 2003 r. Z kolei przeciętna długość doliczanych okresów składkowych po 1,3% podstawy wymiaru wynosi 3 lata i 3 miesiące, a w przypadku funkcjonariuszy SCS – około 7 lat. Począwszy od 2025 r. co roku ok. 20% emerytów z ww. grupy emerytów będzie doliczać okresy z tytułu opłacania składek po zwolnieniu ze służby (tzw. pracy cywilnej) – po 1,3% podstawy wymiaru. Natomiast przeciętna długość doliczanych przez emerytów okresów opłacania składek po zwolnieniu ze służby wyniesie 1 rok i 8 miesięcy, z wyjątkiem funkcjonariuszy SCS, których doliczone okresy pracy cywilnej przed służbą</p> | | | | | | | | | | | |

spowodują wcześniej ustalenie pełnej wysługi emerytalnej. Podstawę wymiaru świadczenia stanowi indywidualne uposażenie należne funkcjonariuszowi na ostatnio zajmowanym stanowisku.

Szacuje się, że liczba funkcjonariuszy uprawnionych do nowego rozwiązania będzie wynosić od 2022 r.: w 2022 r. – 350 osób, w 2023 r. – 600 osób, w 2024 r. – 1700 osób, w 2025 r. – 2200 osób, w 2026 r. – 2300 osób, w 2027 r. – 2600 osób, w 2028 r. – 2200 osób, w 2029 r. – 1900 osób, w 2030 r. – 1500 osób, w tym liczba funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej: w 2022 r. – 350 osób, w 2023 r. – 0 osób, w 2024 r. – 700 osób, w 2025 r. – 900 osób, w 2026 r. – 700 osób, w 2027 r. – 600 osób, w 2028 r. – 500 osób, w 2029 r. – 400 osób, w 2030 r. – 300 osób.

Założenia przyjęte na potrzeby wyliczenia szacunkowych kosztów projektowanej ustawy po stronie wojskowych biur emerytalnych w odniesieniu do żołnierzy zwolnionych z zawodowej służby wojskowej:

- 1) średnioroczny wskaźnik waloryzacji od 2023 r. i w latach następnych wyniesie odpowiednio 102,6%;
- 2) osoby posiadające okresy składkowe przed służbą, po osiągnięciu 25 lat służby (liczonej wraz z okresami równorzędnymi ze służbą, m.in. z zasadniczą służbą wojskową), będą miały zaliczane do wysługi emerytalnej okresy składkowe przed służbą, w wymiarze po 1,3% podstawy wymiaru;
- 3) od około 2025 r. emerytom pozostającym w zatrudnieniu na ich wniosek będą doliczane do wysługi emerytalnej przypadające po zwolnieniu ze służby okresy opłacania składek w wymiarze po 1,3% podstawy wymiaru.

Szacuje się, że w poszczególnych latach liczba żołnierzy zawodowych, którzy skorzystają z zaproponowanych rozwiązań, będzie kształtowała się następująco: w 2023 r. – 563 osoby, w 2024 r. – 850 osób, w 2025 r. – 1256 osób, w 2026 r. – 1256 osób, w 2027 r. – 1256 osób, w 2028 r. – 1256 osób, w 2029 r. – 1257 osób, w 2030 r. – 1312 osób.

Dokonano również przeglądu stanu osobowego funkcjonariuszy pozostających na zaopatrzeniu finansowym SKW, przyjętych po raz pierwszy do służby po dniu 1 stycznia 1999 r., a przed dniem 1 października 2003 r. Szacuje się, że liczba funkcjonariuszy uprawnionych do nowego rozwiązania będzie wynosić: w 2024 r. – 5 osób, w 2025 r. – 15 osób, w 2026 r. – 10 osób, w 2027 r. – 7 osób, w 2028 r. – 6 osób, w 2029 r. – brak, w 2030 r. – brak.

Z kolei założenia przyjęte na potrzeby wyliczenia szacunkowych kosztów projektowanej ustawy w odniesieniu do funkcjonariuszy zwolnionych ze SW:

- 1) od 2022 r. i w latach następnych średnioroczny wskaźnik waloryzacji wyniesie odpowiednio 102,6%;
- 2) osoby posiadające okresy składkowe przed służbą, po osiągnięciu 25 lat służby (liczonej wraz z okresami równorzędnymi ze służbą, m.in. z zasadniczą służbą wojskową), będą miały zaliczane do wysługi emerytalnej okresy składkowe przed służbą, w wymiarze po 1,3% podstawy wymiaru;
- 3) od około 2025 r. emerytom pozostającym w zatrudnieniu na ich wniosek będą doliczane do wysługi emerytalnej przypadające po zwolnieniu ze służby okresy opłacania składek w wymiarze po 1,3% podstawy wymiaru.

Przechodząc do metodyki przyjętych obliczeń, przyjęto, że prawo do doliczenia okresów składkowych, przed służbą (z tytułu tzw. pracy cywilnej) dla funkcjonariuszy osiągających 25 lat służby liczonej łącznie z zasadniczą służbą wojskową – powstanie począwszy od 2023 r.

I tak od 2023 r. roczny wzrost liczby emerytów uprawnionych do doliczenia okresów składkowych będzie stanowić ok. 23% liczby funkcjonariuszy z pozostających w służbie przyjętych po raz pierwszy do służby od 1999 r. do września 2003 r. Przeciętna długość doliczanych okresów składkowych po 1,3% podstawy wymiaru wynosi 3 lata i 3 miesiące. Począwszy od 2025 r. co roku ok. 30% emerytów z ww. grupy emerytów będzie doliczać okresy z tytułu opłacania składek po zwolnieniu ze służby (tzw. pracy cywilnej) – po 1,3% podstawy wymiaru. Natomiast przeciętna długość doliczanych przez emerytów okresów opłacania składek po zwolnieniu ze służby wyniesie 1 rok i 8 miesięcy. Podstawę wymiaru świadczenia stanowi indywidualne uposażenie należne funkcjonariuszowi na ostatnio zajmowanym stanowisku.

| | |
|--|---|
| | <p>Szacuje się, że liczba funkcjonariuszy SW uprawnionych do ww. projektowanych rozwiązań będzie wynosić : w 2023 r. – 200 osób, w 2024 r. – 400 osób, w 2025 r. – 700 osób, w 2026 r. – 600 osób, w 2027 r. – 500 osób, w 2028 r. – 400 osób, w 2029 r. – 300 osób, w 2030 r. – 300 osób.</p> <p>Ponadto w odniesieniu do funkcjonariuszy Służby Celnej i Służby Celno-Skarbowej projektowana zmiana, dotycząca wykreślenia warunku wykonywania przez 5 lat tzw. zadań policyjnych, dotyczyłaby ok. 350 członków korpusu służby cywilnej zatrudnionych w Krajowej Administracji Skarbowej, których stosunek służby został przekształcony w stosunek pracy, a także nielicznej grupy byłych funkcjonariuszy Służby Celnej i Służby Celno-Skarbowej, którzy zostali zwolnieni ze służby.</p> <p>Przeciętna wysokość emerytury, według Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA na podstawie Raportu Statystycznego z okresu od 1 stycznia do 30 czerwca 2020 r. dotyczącego świadczeń emerytalno-rentowych dla funkcjonariuszy zwolnionych ze Służby Celnej i Celno-Skarbowej oraz członków ich rodzin, wynosiła 3721 zł. Zatem przy założeniu, że około 350 osób miałyby możliwość skorzystania z uprawnienia w wyniku proponowanej zmiany i przy przeciętnej wysokości emerytury wynoszącej 3721 zł – szacunkowy koszt wprowadzenia zmiany w ustawie wyniesie w 2022 r. 15,6 mln zł i w latach następnych wydatki będą wzrastać o waloryzację przy przyjęciu średniorocznego wskaźnika waloryzacji na poziomie 102,6%.</p> <p>Dochody ogółem w skali 10 lat wyniosą 159 341 tys. zł, z tego z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych wyniosą 80 762 tys. zł, w tym 41 342 tys. zł zasilą budżety jednostek samorządu terytorialnego, natomiast składki na ubezpieczenie zdrowotne w skali 10 lat wyniosą 78 579 tys. zł, które zasilą Narodowy Fundusz Zdrowia.</p> |
|--|---|

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

| | | Skutki | | | | | | |
|--|---|--|-------|--------|--------|--------|---------|----------------|
| Czas w latach od wejścia w życie zmian | | 0 | 1 | 2 | 3 | 5 | 10 | Łącznie (0-10) |
| W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2021 r.) | duże przedsiębiorstwa | - | - | - | - | - | - | - |
| | sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw | - | - | - | - | - | - | - |
| | rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe | 0 | 0,000 | 12,753 | 18,704 | 54,486 | 156,899 | 713,763 |
| W ujęciu niepieniężnym | duże przedsiębiorstwa | - | | | | | | |
| | sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw | Projekt z uwagi na swój charakter nie zawiera regulacji dotyczących majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej, a zatem nie podlega obowiązkowi dokonania oceny przewidywanego wpływu proponowanych rozwiązań na działalność mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, stosownie do przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162, z późn. zm.). | | | | | | |
| | rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe | Projektowana ustawa pozytywnie wpłynie na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe osób objętych projektowanymi zmianami. Należy wskazać pozytywne oddziaływanie projektowanej regulacji na warunki życia emerytowanych funkcjonariuszy oraz ich rodzin, w postaci zwiększenia środków przeznaczonych na ich utrzymanie, tj. zakupy żywności, odzieży, jak również zapewnienie im możliwości korzystania z dóbr kulturalnych. Projektowana regulacja nie ma wpływu na osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze. | | | | | | |
| Niemierzalne | | - | | | | | | |
| Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń | | Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców. Wdrożenie projektowanych rozwiązań wpłynie na poprawę warunków życia emerytowanych funkcjonariuszy oraz ich rodzin przez zwiększenie środków możliwych do przeznaczenia na ich utrzymanie, w szczególności: zakup żywności, odzieży, dóbr kultury oraz edukację. | | | | | | |

| 8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu | |
|--|---|
| <input checked="" type="checkbox"/> nie dotyczy | |
| Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegółowo w odwrotnej tabeli zgodności). | <input type="checkbox"/> tak <input type="checkbox"/> nie <input checked="" type="checkbox"/> nie dotyczy |
| <input type="checkbox"/> zmniejszenie liczby dokumentów <input type="checkbox"/> zmniejszenie liczby procedur <input type="checkbox"/> skrócenie czasu na załatwienie sprawy <input type="checkbox"/> inne: | <input type="checkbox"/> zwiększenie liczby dokumentów <input type="checkbox"/> zwiększenie liczby procedur <input type="checkbox"/> wydłużenie czasu na załatwienie sprawy <input type="checkbox"/> inne: |
| Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji. | <input type="checkbox"/> tak <input type="checkbox"/> nie <input checked="" type="checkbox"/> nie dotyczy |
| Komentarz: Projektowana ustawa nie wprowadzi dodatkowych obciążeń regulacyjnych. | |
| 9. Wpływ na rynek pracy | |
| Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na rynek pracy. | |
| 10. Wpływ na pozostałe obszary | |
| <input type="checkbox"/> środowisko naturalne <input type="checkbox"/> sytuacja i rozwój regionalny <input type="checkbox"/> sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe | <input type="checkbox"/> demografia <input type="checkbox"/> mienie państwowe <input type="checkbox"/> inne: |
| | <input type="checkbox"/> informatyzacja <input type="checkbox"/> zdrowie |
| Omówienie wpływu | Brak wpływu. |
| 11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego | |
| Ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. | |
| 12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane? | |
| Projektowana ustawa będzie stosowana w sposób ciągły, stąd też nie planuje się ewaluacji efektów projektu. | |
| 13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.) | |
| Brak załączników. | |

Raport z konsultacji

projekt ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw (UD183)

Projekt ustawy został zamieszczony, stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji. W trybie ww. ustawy nie dokonano zgłoszenia lobbingsowego.

Ponadto w ramach opiniowania projekt ustawy został skierowany do zaopiniowania:

- Niezależnemu Samorządowemu Związkowi Zawodowemu Policjantów,
- Krajowej Sekcji Pożarnictwa NSZZ „Solidarność”,
- Związkowi Zawodowemu Strażaków „FLORIAN”,
- Niezależnemu Samorządowemu Związkowi Zawodowemu Pracowników Pożarnictwa,
- Niezależnemu Samorządowemu Związkowi Zawodowemu Funkcjonariuszy Straży Granicznej,
- Niezależnemu Samorządowemu Związkowi Zawodowemu Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa,
- Radzie Krajowej Sekcji Służby Więziennej NSZZ „Solidarność”,
- Porozumieniu Zielonogórskiemu Federacji Związków Pracowników Ochrony Zdrowia,
- Sekcji Krajowej Pracowników Skarbowych NSZZ „Solidarność”,
- Federacji Związków Zawodowych Pracowników Skarbowych,
- Związkowi Zawodowemu Skarbowców,
- Ogólnopolskiemu Międzyzakładowemu Związkowi Zawodowemu Pracowników Egzekucji Administracyjnej,
- Zrzeszeniu Związków Zawodowych Służby Celnej RP,
- Związkowi Zawodowemu Celnicy PL,

- Ogólnopolskiemu Związkowi Zawodowemu Krajowej Administracji Skarbowej,
- Federacji Związków Zawodowych Służby Celnej,
- Stowarzyszeniu Pracowników Skarbowych RP,
- Międzyzakładowej Komisji NSZZ „Solidarność” w Ministerstwie Finansów,
- Niezależnemu Związkowi Zawodowemu Pracowników Ministerstwa Finansów,
- Związkowi Zawodowemu CELKAS.

W ramach opiniowania uwagi do projektu ustawy zgłosili:

- Niezależny Samorządowy Związek Zawodowy Policjantów,
- Niezależny Samorządowy Związek Zawodowy Funkcjonariuszy Straży Granicznej,
- Związek Zawodowy Strażaków „FLORIAN” Zarząd Krajowy,
- Niezależny Samorządowy Związek Zawodowy Pracowników Pożarnictwa,
- Niezależny Samorządowy Związek Zawodowy Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa,
- Rada Krajowej Sekcji Służby Więziennej NSZZ „Solidarność”,
- Związek Zawodowy Celnicy PL,
- Ogólnopolski Związek Zawodowy Krajowej Administracji Skarbowej,
- Związek Zawodowy CELKAS.

Stanowisko Ministra przedstawia poniższa tabela:

| Zgłaszający uwagę | Treść uwagi | Stanowisko MSWiA |
|---|--|---|
| Niezależny Samorządowy Związek Zawodowy Policjantów | <p>W ocenie Zarządu Głównego NSZZ Policjantów, rozwiązania zawarte w projekcie nie spełniają oczekiwań policjantów, ponieważ nie odpowiadają zobowiązaniom przyjętym przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w podpisanym 8 listopada 2018 r. Porozumieniu, czyli zrównanie ze statusem funkcjonariuszy powołanych do służby przed 1999 r. (brak wymogu 25 lat służby, pierwsze trzy lata pracy przed służbą przeliczane wskaźnikiem 2,6% oraz 0,7% za okresy nieskładkowe, np. okres studiów).</p> <p>Postulaty NSZZ Policjantów sprowadzają się do:</p> <p>1. Doliczenia okresów pracy cywilnej za pierwsze trzy lata pracy przed przyjęciem do służby wg. wskaźnika 2,6%, a nie 1,3%.</p> | Uwagi od 1 do 4 nie zostały uwzględnione ponieważ wykraczałyby to poza przyjęte w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji założenia. |

| | | |
|--|---|---|
| | <p>2. Uwzględnienie również okresów „nieskładkowych” (np. okres studiów) wg. wskaźnika 0,7%.</p> <p>3. Zniesienie warunku posiadania 25 lat służby dającego możliwość podwyższenia emerytury.</p> <p>4. Objęcie ww. zasadami nie tylko funkcjonariuszy przyjętych do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., i przed 1 października 2003 r., ale także przed dniem 31 grudnia 2012 r. (od 1 stycznia 2013 r. wprowadzono nowe zasady przechodzenie na emeryturę, głównie warunek osiągnięcia 25 lat służby).</p> <p>5. Umożliwienie, by z uprawnienia wynikającego z nowych zasad, korzystać mogli funkcjonariusze na zasadzie indywidualnego wyboru (postulat np. policyjnych pilotów).</p> | <p>5. Uwaga ta została uwzględniona.</p> |
| <p>Niezależny Samorządowy Związek Zawodowy Funkcjonariuszy Straży Granicznej</p> | <p>Postulaty zbieżne z propozycjami zawartymi w pkt 1-3 NSZZ Policjantów.</p> <p>(brak wymogu 25 lat służby, pierwsze trzy lata pracy przed służbą przeliczone wskaźnikiem 2,6% oraz 0,7% za okresy nieskładkowe, np. okres studiów).</p> <p>Ponadto zastrzeżenia zgłoszono do przepisu przejściowego, albowiem związek zawodowy za niezasadne uważa również przepis w art. 4 ust. 2 projektu ustawy, który wskazuje, że do postępowań dotyczących ustalenia prawa do emerytury policyjnej na podstawie art. 15a ustawy o zaopatrzeniu, wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie projektu ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe, a więc przepisy z pominięciem art. 15aa przewidzianego w projekcie.</p> | <p>Uwagi te nie zostały uwzględnione ponieważ wykraczałyby to poza przyjęte w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji założenia</p> |
| <p>Związek Zawodowy Strażaków „FLORIAN” Zarząd Krajowy</p> | <p>Postulaty zbieżne z propozycjami zawartymi w pkt 1-3 i 5 NSZZ Policjantów.</p> <p>(brak wymogu 25 lat służby, pierwsze trzy lata pracy przed służbą przeliczone wskaźnikiem 2,6% oraz 0,7% za okresy nieskładkowe, np. okres studiów, a także prawo wyboru zasad wyliczania emerytury).</p> | <p>Uwagi w zakresie pkt 1-3 nie zostały uwzględnione ponieważ wykraczałyby to poza przyjęte w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji założenia</p> <p>Uwaga w zakresie pkt 5 została uwzględniona</p> |
| <p>Niezależny Samorządowy Związek Zawodowy Pracowników Pożarnictwa</p> | <p>Postulaty zbieżne z propozycjami zawartymi w pkt 1-3 i 5 NSZZ Policjantów.</p> <p>(brak wymogu 25 lat służby, pierwsze trzy lata pracy przed służbą przeliczone wskaźnikiem 2,6% oraz 0,7% za okresy nieskładkowe, np. okres studiów, a także prawo wyboru zasad wyliczania emerytury).</p> | <p>Uwagi w zakresie pkt 1-3 nie zostały uwzględnione ponieważ wykraczałyby to poza przyjęte w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji założenia.</p> <p>Uwaga w zakresie pkt 5 została uwzględniona.</p> |
| <p>Niezależny Samorządowy Związek Zawodowy Funkcjonariuszy i</p> | <p>Postulaty zbieżne z propozycjami zawartymi w pkt 1, 3 i 4 NSZZ Policjantów.</p> <p>(brak wymogu 25 lat służby, pierwsze trzy lata pracy przed służbą przeliczone wskaźnikiem 2,6%, objęcie zmianami funkcjonariuszy przyjętych do służby po raz pierwszy przed 31 grudnia 2012 r.)</p> | <p>Uwagi nie zostały uwzględnione ponieważ wykraczałyby to poza przyjęte w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji założenia.</p> |

| | | |
|---|---|--|
| Pracowników Więziennictwa | | |
| Rada Krajowej Sekcji Służby Więziennej NSZZ „Solidarność” | Postulaty zbieżne z propozycjami zawartymi w pkt 1 i 3 NSZZ Policjantów. (brak wymogu 25 lat służby, pierwsze trzy lata pracy przed służbą przeliczone wskaźnikiem 2,6%) | Uwagi 1-2 nie zostały uwzględnione ponieważ wykraczałyby to poza przyjęte w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji założenia |
| Związek Zawodowy Celnicy PL | <p>1. Postulat objęcia zmianami funkcjonariuszy Służby Celnej i Służby Celno-Skarbowej.</p> <p>2. W art. 15aa w ust. 4 zaproponowano aby do wysługi emerytalnej emeryta doliczane były okresy na takich samych zasadach, jak w ust. 3 tj. także okresy składkowe (a nie tylko opłacania składek) oraz także przypadające przed przyjęciem do służby. W proponowanym brzmieniu „przepadają” lata składkowe przed 01.01.1999r.</p> <p>3. Zaproponowano dodanie ust. 6 w art. 13 ustawy zmienianej (okresy równorzędne ze służbą) o treści: 6. Okresy zatrudnienia funkcjonariuszy celnych oraz pracowników służby cywilnej, którzy po dniu 15.09.1999r. otrzymali propozycję służby w Służbie Celnej lub Służbie Celno-Skarbowej i są traktowane jako okres służby na podstawie art. 22b ust. 8 i art. 94 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej (Dz. U. z 2004 r. poz. 1641, z późn. zm.15), w art. 99 ust. 8 oraz 231 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1799 i 1948), w art. 150 ust. 8 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1947, z późn. zm.14) oraz 171 ust. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. poz. 1948).</p> <p>4. W konsekwencji dodania ust. 6 do ustawy zaopatrzeniowej należy ust. 6 uwzględnić w odniesieniach do art. 13, jakie zawarte są w brzmieniu proponowanego art. 15aa w ust. 3 i w ust. 4.</p> <p>5. Skrócenie wymogu 25 lat służby do 15 lat służby w art. 15aa.</p> | <p>1. W trakcie prac legislacyjnych funkcjonariusze Służby Celnej i Służby Celno-Skarbowej zostali objęci zmianami ustawy.</p> <p>2. Uwaga niezrozumiała, gdyż ust. 4 stanowi o doliczaniu okresów po zwolnieniu ze służby, a więc okresów przypadających po 2023 r., a więc nie dotyczy to „lat składkowych przed 1999 r.”, gdyż będą one doliczane na podstawie ust. 3. W związku z powyższym nie zachodzi możliwość doliczania okresów składkowych, przypadających po zwolnieniu ze służby, gdyż począwszy od 2025 r. emerytom pozostającym w zatrudnieniu na ich wniosek będą doliczane do wysługi emerytalnej przypadające po zwolnieniu ze służby okresy opłacania składek w wymiarze po 1,3% podstawy wymiaru.</p> <p>3. Uwaga ta nie została uwzględniona ponieważ wykraczałyby to poza przyjęte w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji założenia.</p> <p>4. Uwaga ta nie została uwzględniona ponieważ wykraczałyby to poza przyjęte w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji założenia.</p> <p>5. Uwaga ta nie została uwzględniona ponieważ wykraczałyby to poza przyjęte w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji założenia.</p> |

| | | |
|---|--|--|
| <p>Ogólnopolski Związek Zawodowy Krajowej Administracji Skarbowej</p> | <p>Wnoszą o jednakowe traktowanie poszczególnych grup zawodowych i proponujemy wprowadzić następujące zmiany i dokonać zapisu w ustawie zaopatrzeniowej w brzmieniu: art. 13 w ust. 1 po pkt 1d dodać w pkt 1e w brzmieniu: „ 1e) okresy zatrudnienia członka korpusu służby cywilnej od dnia 1 września 2003 r. do dnia przekształcenia stosunku pracy w stosunek służby w przypadku, gdy osoba, która wykonywała zadania przypisane dla Służby Celnej, otrzymała akt mianowania skutkujący tym przekształceniem lub stosunek pracy przekształcił się w stosunek służbowy na podstawie aktu mianowania;”.</p> | <p>Uwaga ta nie została uwzględniona ponieważ wykraczałyby to poza przyjęte w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji założenia.</p> |
| <p>Związek Zawodowy CELKAS</p> | <ol style="list-style-type: none"> 1. Skrócenie wymogu 25 lat służby do 15 lat służby w art. 15aa. 2. Zaliczenie funkcjonariuszom Służby Celnej i funkcjonariuszom Służby Celno-Skarbowej lat zatrudnienia w administracji celnej przed 15 września 1999 roku jako równorzędnych ze służbą, 3. Zaliczenia funkcjonariuszom Służby Celnej i funkcjonariuszom Służby Celno-Skarbowej lat zatrudnienia w Urzędzie Kontroli Skarbowej jako równorzędnych, | <p>Uwagi 1-3 nie zostały uwzględnione ponieważ wykraczałyby to poza przyjęte w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji założenia.</p> |